

Uchwała nr

Rady Miejskiej w Reczu z dnia.....

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 poz. 1153 t.j) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 poz. 2151 t.j) oraz art. 10 ust. 1, ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U.2023 poz. 1939 t.j).

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029.

§ 2. Wykonanie powierza się Burmistrzowi Recza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

RADCA PRAWNY
Sebastian Wojciechowski

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2026-2029**

Recz, 2025

Spis treści

Wstęp

Rozdział I

Podstawy prawne i założenia programowe

Podstawy prawne Programu

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień

Problemy społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

Najważniejsze problemy w opinii mieszkańców

Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania

Substancje psychoaktywne: nikotyna

Substancje psychoaktywne: narkotyki i dopalacze

Hazard

Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Alkohol

Palenie tytoniu

Narkotyki i dopalacze

Uzależnienie od Internetu i smartfonu

Hazard

Lokalny rynek alkoholowy

Działalność profilaktyczna wśród dzieci i młodzieży

Działania instytucji lokalnych mające na celu ograniczanie zjawiska nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy domowej

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie

Rozdział III

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Realizatorzy Programu

Adresaci Programu

Cele i zadania

Cele szczegółowe

Finansowanie

Monitoring i ewaluacja

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które realizowane będą w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Program przedstawia zadania własne wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również diagnozę problemów uzależnień przeprowadzoną w 2025 roku na terenie gminy Recz.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Rozdział I

Podstawy prawne i założenia programowe

Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 poz. 2151 t.j.). Zgodnie z art.4¹ ust.1 tejże ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 opracowano także na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939 t.j.),
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 poz. 1153,1436 t.j.),
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 poz. 1214,1302 t.j.),
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 1673 t.j.),
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2024 poz. 1670 t.j.),
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2024 poz. 917 t.j.),
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2025 poz. 1338 t.j.),
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2025 poz. 450,620,637,1211 t.j.),
- 9) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. 2021 poz. 642).

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień

Diagnoza problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania została przygotowana przy wykorzystaniu informacji i danych statystycznych przekazanych przez jednostki i instytucje samorządowe, działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej, a także na podstawie badania ankietowego pn. „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie Gminy Recz” przeprowadzonego w 2025 roku w gminie Recz wśród grup reprezentujących lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy oraz dzieci i młodzież szkolna.

Problemy społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym;
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze;
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów;
- zagadnienie związane z przemocą domową;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu;

Badania obejmowały mieszkańców gminy Recz, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

W badaniu wzięło udział łącznie 105 osób, z czego 86% stanowiły kobiety, a 14% - mężczyźni. Średnia wieku respondentów wyniosła 37 lat.

Najważniejsze problemy w opinii mieszkańców

Wyniki badania przeprowadzonego wśród pełnoletnich mieszkańców gminy Recz wskazują na szereg poważnych problemów społecznych, które mają istotny wpływ na jakość życia w tej społeczności. Największymi zmartwieniami mieszkańców są uzależnienia – zarówno od alkoholu i narkotyków, które wskazuje aż 80% respondentów, jak i problemy związane z bezrobociem i ubóstwem, które dotyczą niemal 78% badanych.

Zdaniem zdecydowanej większości respondentów powszechnie występującymi problemami związanymi z uzależnieniami są: uzależnienie od nikotyny, a także sieciologizm oraz alkoholizm. Prawie połowa badanych wskazała również na pracoholizm i zakupoholizm. Uzależnienie od nikotyny, sieciologizm, alkoholizm, pracoholizm i zakupoholizm to problemy, które często są ze sobą powiązane i mają wpływ na życie społeczne i zdrowie psychiczne.

Większość badanych mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Respondenci dostrzegają potrzebę wsparcia psychologicznego dla rodzin, otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień, ogólnospołecznych kampanii profilaktycznych, pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji, a także innych działań.

Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania

Na podstawie przeprowadzonych badań dotyczących spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy Recz, można zauważyć kilka istotnych trendów:

- Ogólne spożycie alkoholu: Duża część mieszkańców gminy Recz spożywa niewielkie ilości alkoholu lub w ogóle go nie pije. Prawie jedna trzecia respondentów zadeklarowała abstynencję, co sugeruje, że jest to spora grupa, która unika alkoholu.
- Częstotliwość spożycia: Prawie połowa badanych spożywa alkohol kilka razy w roku, co ósmy respondent pije alkohol kilka razy w miesiącu, co szesnasty przyznaje się do spożywania alkoholu raz w tygodniu. 2% osób pije alkohol kilka razy w tygodniu, co wskazuje na niewielką grupę regularnych konsumentów.
- Ilość spożywanego alkoholu: 34% respondentów spożywa jednorazowo od 1-2 porcji alkoholu. 17% zadeklarowało spożycie od 3-4 porcji. 5% pije od 5-6 porcji. 2% spożywa 10 i więcej porcji alkoholu, co wskazuje na niewielką grupę osób, które piją w znacznych ilościach.

Tylko połowa badanych mieszkańców gminy Recz wie, gdzie może uzyskać pomoc osoba uzależniona od alkoholu w jego rejonie zamieszkania. Może to wskazywać na niedostateczną informację i wsparcie w zakresie pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu w gminie. Ważne jest, aby zwiększyć świadomość mieszkańców na temat dostępnych form wsparcia oraz instytucji, które oferują pomoc.

Z badania wynika, że większość mieszkańców gminy ma negatywne zdanie na temat dostępności miejsc, w których można kupić alkohol. Aż 57% badanych uważa, że istnieje zbyt wiele sklepów i lokali sprzedających alkohol, co może sugerować obawy dotyczące nadużywania alkoholu w społeczności. Tylko 5% badanych postrzega sytuację jako niedostateczną, co wskazuje na niewielkie zainteresowanie zwiększeniem dostępności alkoholu w tej gminie. Co trzecia osoba uważa, że liczba miejsc jest odpowiednia. Te wyniki mogą być pomocne w dalszym planowaniu polityki lokalnej dotyczącej sprzedaży alkoholu oraz działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

Mieszkańcy prezentują relatywnie wysoki poziom wiedzy na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu. Respondenci są świadomi, że kobiety w ciąży nie powinny pić alkoholu (98%), że prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu nie jest bezpieczne (96%), a także, że alkohol nie jest środkiem, który pomaga w trudnych sytuacjach życiowych (92%).

Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że wśród dorosłej społeczności gminy nie jest rozpowszechnione przekonanie, że alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Tylko 11% respondentów uważa, że alkohol zawarty w np. piwie jest tak samo szkodliwy, jak ten zawarty w wódce.

Większość badanych mieszkańców jest zdania, że należy lub raczej należy ograniczać dostęp do napojów alkoholowych bądź kontrolować jego sprzedaż. Jednakże prawie co ósmy z respondentów uważa, że nie ma potrzeby ograniczania bądź kontrolowania sprzedaży alkoholu. 78% respondentów ocenia osoby pijące alkohol, jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym, a połowa jest zdania, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach.

Substancje psychoaktywne: nikotyna

W gminie Recz zauważalna jest tendencja do ograniczania nawyku palenia. Dwie trzecie badanych mieszkańców nie znajduje się obecnie w nikotynowym nałogu. Do regularnego palenia tradycyjnych papierosów przyznał się co ósmy z badanych, a e-papierosów 2%. Okazjonalnie papierosy lub e-papierosy pali co dziesiąty respondent.

Substancje psychoaktywne: narkotyki i dopalacze

Choć nieco mniej niż jedna trzecia badanych twierdzi, że nie zna nikogo, kto zażywa substancje odurzające, to jednak aż 72% respondentów zna przynajmniej jedną osobę, która sięga po substancje psychoaktywne, takie jak marihuana, haszysz, amfetamina, dopalacze i leki używane w celu odurzania się. To może sugerować, że problem zażywania narkotyków i innych substancji odurzających jest obecny w społeczności, mimo że nie wszyscy mieszkańcy są tego świadomi. Pozytywnym wydaje się być jednak fakt, iż zdecydowana większość respondentów nie wie, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

Hazard

Z odpowiedzi badanych wynika, że większość mieszkańców gminy nie ma doświadczenia w grach internetowych, w których można wygrać pieniądze, a jedynie 7% respondentów przyznaje się do takiej aktywności. Respondenci twierdzą, że grają w gry na pieniądze, bo mają poczucie, że czeka ich główna nagroda, bo jest to dla nich rozrywka i sposób na nudę, bo lubią towarzyszące grze emocje, a także po to, aby zasilić domowy budżet i mieć więcej na zwykłe codzienne wydatki oraz pomaga im to rozładować emocje. Jednocześnie, większość badanych zdaje sobie sprawę z ryzyka związanego z grami hazardowymi, przyznając, że uzależnienie od nich jest możliwe.

Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była m.in. analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych: alkoholu, narkotyków i dopalaczy, papierosów oraz zagadnienia związane z uzależnieniami behawioralnymi.

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania zostanie udzielona odpowiedź.

W badaniu wzięło udział 16 uczniów klas 4-6 i 47 uczniów klas 7-8 ze szkół podstawowych.

Alkohol

Jak wynika z przeprowadzonych badań inicjację alkoholową ma za sobą 12% badanych uczniów klas 4-6 oraz 28% uczniów klas 7-8. Wyniki badania dotyczącego spożycia alkoholu wśród uczniów klas 4-6 oraz klas starszych pokazują znaczące różnice w postrzeganiu tego zjawiska przez dzieci. W klasach 4-6 co szósty uczeń zauważa, że jego rówieśnicy piją alkohol, natomiast 38% twierdzi, że ich koledzy nie piją, a 50% nie ma zdania na ten temat. Z kolei wśród uczniów klas starszych sytuacja wygląda inaczej, ponieważ aż 62% badanych uważa, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol. Tylko 12% jest zdania, że ich koledzy nie piją, a 26% nie potrafi określić swojego stanowiska.

Najczęściej wskazywanymi miejscami, gdzie rówieśnicy spożywają alkohol są: świeże powietrze, imprezy i dyskoteki, dom oraz wycieczki szkolne. To może sugerować, że alkohol jest postrzegany jako element rozrywkowy, szczególnie w kontekście spotkań towarzyskich. Wśród powodów, dla których młodzi ludzie sięgają po alkohol, badani uczniowie wskazywali najczęściej na chęć zaimponowania innym, dla lepszej zabawy i wyluzowania, dla towarzystwa oraz, co jest bardzo niepokojące - aby zapomnieć o kłopotach.

Zdaniem 50% młodszych oraz 62% starszych uczniów każdy może uzależnić się od alkoholu, a 88% uczniów klas 4-6 i 62% uczniów klas 7-8 uważa, że piwo to alkohol. Wyniki te świadczą o tym, że duża część uczniów w gminie Recz posiada wysoką świadomość na temat specyfiki alkoholu i uzależnienia od niego.

13% młodszych oraz 19% starszych uczniów w gminie Recz twierdzi, że w ich gminie są miejsca, gdzie osoba niepełnoletnia może bez problemu kupić alkohol.

Palenie tytoniu

Badania wykazały, że problem palenia wyrobów tytoniowych jest zauważalny wśród uczniów w gminie Recz. Inicjacja nikotynowa wśród uczniów klas 4-6 (31%) i 7-8 (40%) jest alarmująca, zwłaszcza że młodsze dzieci są bardziej podatne na wpływy rówieśników i mogą nie być w pełni świadome konsekwencji zdrowotnych palenia. Chociaż 69% młodszych i 60% starszych uczniów uważa, że problem palenia ich nie dotyczy, to jednak liczby dotyczące inicjacji wskazują na to, że wielu z nich już spróbowało palenia. Motywy, które wskazali uczniowie, takie jak chęć spróbowania czegoś nowego oraz chęć zaimponowania znajomy.

Aż 81% uczniów klas młodszych i starszych wskazało, że osoby w ich wieku palą papierosy, co wskazują na istotny problem związany z paleniem papierosów wśród uczniów. Wysoki odsetek uczniów, którzy zauważają, że rówieśnicy palą papierosy, może wpływać na ich postrzeganie tego nawyku jako normy społecznej.

Narkotyki i dopalacze

Wyniki badań w gminie Recz pokazują niepokojące tendencje wśród uczniów dotyczące kontaktów z narkotykami i dopalaczami. Z danych wynika, że prawie co ósmy z uczniów w klasach 4-6 oraz co trzeci z uczniów klas 7-8 ma świadomość, że ich rówieśnicy mogą być narażeni na tego rodzaju substancje. Szczególnie alarmujące jest to, że 12% uczniów klas 4-6 oraz 13% uczniów klas 7-8 przyznało, że miało doświadczenie z narkotykami, co sugeruje, że problem może być poważniejszy, niż się wydaje.

Uczniowie, którzy mają za sobą inicjację narkotykową twierdzą, że zażywali narkotyki w domu, na terenie szkoły, podczas szkolnych wycieczek, a także w innych miejscach. Dobrą informacją jest to, że pozostali uczniowie twierdzą, iż nigdy nie próbowali narkotyków lub dopalaczy, a większość badanych nie posiada wiedzy na temat tego, czy zdobycie narkotyków lub dopalaczy byłoby w ich miejscowości łatwe lub trudne oraz nie znają również miejsc, w których można je kupić.

Duża część badanych uczniów nie wie, czy zdobycie narkotyków lub dopalaczy byłoby w ich miejscowości łatwe lub trudne (SP 4-6 - 50%, SP 7-8 - 64%). Jednakże, zdaniem 12% uczniów klas 4-6 oraz 15% uczniów klas 7-8 byłoby to łatwe, natomiast 38% młodszych i 21% starszych uczniów twierdzi, że byłoby to trudne.

Uzależnienie od Internetu i smartfonu

Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu przez uczniów. Duża część uczniów korzysta z komputera od dwóch do trzech godzin dziennie, a często nawet cztery lub więcej godzin dziennie. Niepokojący wydaje się jednak być fakt, że 31% młodszych i 34% starszych uczniów spędza przed komputerem sześć lub więcej godzin dziennie.

Uczniowie najczęściej wykorzystują komputer lub Internet do oglądania filmów, korzystania z aplikacji, kontaktowania się ze znajomymi i słuchania muzyki.

Zbadano także ilość czasu spędzanego przez uczniów na graniu w gry komputerowe. Optimistyczne są wskazania 23% starszych uczniów, że nie grają w gry komputerowe. 31% uczniów klas 4-6 oraz 19% uczniów klas 7-8 poświęca na granie maksymalnie 1 godzinę dziennie, a kolejne odpowiednio 12% i 28% - od 1 do 3 godzin dziennie. Jednakże część uczniów gra w gry komputerowe od 3 do 6 godzin dziennie lub nawet powyżej 6 godzin dziennie.

Należy zaznaczyć, że dzieci i młodzież, tak samo jak dorośli, nie zawsze potrafią dokonać „uczciwej” samooceny swoich negatywnych przyzwyczajeń czy nawyków, dlatego należy mieć na uwadze, że ten odsetek w rzeczywistości może być jeszcze wyższy.

Uczniowie dużo czasu spędzają także na korzystaniu z telefonu. 44% uczniów klas 4-6 oraz 38% uczniów klas 7-8 korzysta z telefonu od dwóch do trzech godzin dziennie. Część uczniów, szczególnie starszych, spędza przed ekranem telefonu od czterech do pięciu, a nawet więcej niż 5 godzin dziennie. Jedna czwarta uczniów klas 4-6 ogranicza używanie telefonu do maksymalnie jednej godziny dziennie. Wśród starszych uczniów odsetek ten wynosi tylko 2%.

Najbardziej popularnymi formami spędzania czasu korzystając z telefonu okazują się być: oglądanie filmików i śmiesznych obrazków, korzystanie z aplikacji, aktywność na czatach i portalach społecznościowych, słuchanie muzyki, oraz przeglądanie różnych stron w Internecie.

Większość uczniów deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki. Jednakże spora część uczniów przyznaje, że brak dostępu do Internetu byłby dla nich problemem (SP 4-6 - 25%, SP 7-8 - 39%)

Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych czy korzystanie z telefonu. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

Hazard

Problem grania w gry hazardowe wśród uczniów gminy Recz wydaje się być ograniczony, co jest pozytywnym sygnałem. Z danych wynika, że znaczna większość uczniów w szkołach podstawowych nie miała nigdy do czynienia z hazardem. 88% uczniów klas 4-6

oraz 62% uczniów klas 7-8 zadeklarowało brak doświadczenia w graniu w hazardowe gry pieniężne, co wskazuje na niską dostępność takich rozrywek lub ich małą atrakcyjność. Jednakże, warto zwrócić uwagę na fakt, że niewielki, ale istniejący odsetek uczniów z doświadczeniem w grach hazardowych może być sygnałem do dalszej obserwacji i działań prewencyjnych. Może to również wskazywać na potrzebę edukacji w zakresie ryzyk związanych z hazardem, by zminimalizować potencjalne problemy w przyszłości. Ważne jest, aby szkoły oraz rodzice podejmowali działania informacyjne i wspierające, aby młodzież mogła podejmować odpowiedzialne decyzje dotyczące hazardu i innych form rozrywki.

Lokalny rynek alkoholowy

Alkohol jest towarem legalnym, jednak wymagającym specjalnych regulacji prawno-administracyjnych i finansowych w związku z powodowaniem strat społecznych, ekonomicznych oraz zdrowotnych. Alkohol jest szczególnym towarem rynkowym i nie podlega zasadom wolnego rynku. Polska polityka alkoholowa wprowadziła wobec alkoholu regulacje o charakterze reglamentacyjnym, co oznacza to, że państwo polskie zezwala na handel alkoholem, ale ingeruje w kwestie związane z jego dostępnością.

Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

Ustawodawca wprowadził instrumenty ograniczania dostępności alkoholu i w znacznej mierze stosowanie tych instrumentów pozostawił w kompetencji gmin. 9 marca 2018 r. weszła w życie ustawa nowelizująca ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nałożyła na rady gmin obowiązek uchwalenia uchwał dotyczących:

- maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie Recz została uregulowana przez Radę Miasta poprzez pojęcie uchwały nr XLVII/231/18 Rady Miejskiej w Reczu z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia na terenie gminy Recz maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,

Tabela 1. Liczba zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych wg zawartości alkoholu.

Zawartość alkoholu	do 4,5% oraz piwo	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży	35	35	35
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży	15	15	15

W 2024 roku w gminie Recz funkcjonowało 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 8 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg zawartości alkoholu w gminie Recz w 2024 roku.

Zawartość alkoholu	do 4,5% oraz piwo	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży	16	16	16
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży	8	1	1

W 2024 roku Komisja przeprowadziła 2 kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wydała 2 postanowienia opiniujące lokalizację punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Komisja w 2024 roku nie cofnęła żadnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Działalność profilaktyczna wśród dzieci i młodzieży

Profilaktyka stanowi bardzo ważny element prac Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Recz. Zrealizowano szereg działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także rodzin i całej społeczności lokalnej. W latach 2022 - 2024 realizowane były działania profilaktyczne w szkołach w ramach profilaktyki uniwersalnej.

Tabela 3. Liczba uczestników działań profilaktycznych w latach 2022-2024.

Nazwa działania	Liczba uczestników		
	uczniowie	nauczyciele	rodzice
2022			
Spotkania z młodzieżą w szkołach i w miejscu zamieszkania podczas organizowanych zabaw, festynów	300	10	50
2023			
„Kampania białych serc”, „Debata”, „Unplugged”, „Cukierki”	200	6	0
2024			
„Unplugged”, „Uczeń w sieci. Diagnoza – profilaktyka – interwencja”	70	6	11

Działania instytucji lokalnych mające na celu ograniczanie zjawiska nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy domowej

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Recz świadczy pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin poprzez takie działania jak: profilaktyka i wczesne rozpoznawanie problemów alkoholowych oraz motywowanie do zaprzestania zachowań ryzykownych, zwiększenie motywacji osób z problemem alkoholowym do korzystania z pomocy psychologicznej i leczenia (m. in. poprzez przyjęcie zasady uzależnienia świadczeń pomocy społecznej od podejmowania przez osobę uzależnioną działań zmierzających do rozwiązania swojego problemu alkoholowego), a także usuwanie szkód zdrowotnych i psychicznych oraz zaburzeń funkcjonowania społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu (m.in poprzez pracę asystenta rodziny).

Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami terapii uzależnień i współuzależnień, poradniami zdrowia psychicznego, z Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi, Policją oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

Dane przedstawione w tabeli wskazują, że w ostatnich trzech latach liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Recz wykazuje tendencję spadkową. W 2024 roku z pomocy społecznej skorzystało 182 rodziny, w 2023 r. - 199 rodzin, natomiast w 2022 r. - 203 rodziny. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z powodu problemów uzależnień

występuje na względnie stałym poziomie. W 2024 roku wyniosła 9 rodzin, w 2023 roku 8 rodzin, a w 2022 roku - 9 rodzin.

Tabela 4. Pomoc Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Reczu w latach 2022-2024.

	2022	2023	2024
Liczba rodzin ogółem	203	199	182
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	9	8	9

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem jej działań jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększenie zdolności osób uzależnionych do radzenia sobie problemem alkoholowym. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych.

Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady gminy Recz,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia burmistrza gminy,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

W 2024 roku Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Recz przeprowadziła 10 posiedzeń Komisji, zaprosiła 34 osób na rozmowy interwencyjno - motywujące oraz sporządziła 9 wniosków o leczenie odwykowe. Komisja w 2024 roku nie cofnęła żadnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela 5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
Ogólne posiedzenia Komisji	8	9	10
Posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywującej	0	0	0
Przeprowadzono rozmowy	16	40	34
Wnioski o leczenie odwykowe	16	4	9
Obecnie rozpoczętych spraw	0	0	1
Zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	5	1	0
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	5	0	0
Zakończone postępowania w sprawie skierowania na leczenie odwykowe przez sąd	5	0	0
Przeprowadzone badania przez biegłych sądowych	2	0	0

Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie

W gminie Recz działa również Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie obejmujący grupę profesjonalistów, którzy w sposób skoordynowany współpracują w celu skutecznego udzielania pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie oraz dotkniętym problemem przemocy w rodzinie. Celem Zespołu jest efektywna współpraca lokalnych instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem

przemocy oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W latach 2022-2024 systematycznie podejmowane były działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, obejmujące zarówno pomoc dla ofiar, jak i interwencje wobec sprawców przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny przeprowadził 9 interwencji w 2022 roku, 8 w 2023 roku oraz 6 w 2024 roku, co wskazuje na stopniowy spadek liczby interwencji w kolejnych latach. W 2022 roku udzielono pomocy łącznie 15 osobom (8 kobiet, 5 mężczyzn, 2 dzieci) W 2023 roku liczba ta wzrosła do 16 osób (10 kobiet, 2 mężczyzn, 4 dzieci), a w 2024 roku wyniosła 15 osób (10 kobiet, 3 mężczyzn, 2 dzieci). Natomiast w 2022 roku podjęto działania wobec 14 sprawców przemocy, z czego 3 to kobiety, a 11 mężczyzn. W 2023 roku liczba ta wyniosła 15 osób (1 kobieta, 14 mężczyzn), a w 2024 roku zmniejszyła się do 11 osób, w tym 11 mężczyzn i brak kobiet w tej grupie. W 2022 roku wsparciem objęto 14 rodzin, w 2023 roku – 15, a w 2024 roku – 13 rodzin, co również wskazuje spadek liczby rodzin wymagających wsparcia. Osoby stosujące przemoc domową zostały skierowane na programy korekcyjno-edukacyjne (w 2022 r.- 3 osoby, 2024 r. - 4 osoby).

W 2024 roku udzielono różnorodnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Najwięcej wsparcia dotyczyło pomocy materialnej, w której pomoc otrzymało 23 osoby. Dotyczyła ona głównie zapewnienia zakwaterowania i żywności. Pomoc psychologiczną udzielono 4 osobom. W ramach innych form pomocy, takich jak pomoc pedagogiczna, również wsparcie otrzymały 4 osoby.

Tabela 6. Działalność zespołu Interdyscyplinarnego.

	2022	2023	2024
Liczba interwencji Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z przemocą domową	9	8	6
Liczba osób doznających przemocy domowej, w tym	15	16	15
• Kobiety	8	10	10
• Mężczyźni	5	2	3
• Dzieci (do 18 r.ż.)	2	4	2
Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których podjęto działania	14	15	11
• Kobiety	3	1	0
• Mężczyźni	11	14	11
Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy	14	15	13
Liczba osób stosujących przemoc domową skierowaną na programy korekcyjno-edukacyjne	3	0	4

Rozdział III

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Na podstawie przedstawionej diagnozy problemów społecznych, w tym uzależnień na terenie Recz oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie ich występowaniu stworzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

Program określa cel główny oraz cele szczegółowe, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów Programu. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 są:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Reczu,
- Sąd Rejonowy w Choszczynie,
- Posterunek Policji w Reczu,
- szkoły, przedszkola i placówki oświatowe,
- placówki opieki zdrowotnej,
- podmioty i instytucje realizujące zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- organizacje pozarządowe i organizacje kościelne,
- lokalne media.

Adresaci Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 skierowany jest przede wszystkim do:

- dzieci i młodzieży,
- rodziców, opiekunów i wychowawców,
- konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
- osób pijących w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osób uzależnionych,
- rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy,
- kobiet w ciąży i innych osób dorosłych, w tym kierowców,
- pracowników podmiotów działających na terenie gminy, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- przedstawicieli władz lokalnych,
- mieszkańców, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem uzależnień.

Cele i zadania

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

Cele szczegółowe

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych.

ZADANIA:

1. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
2. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia.
3. Współpraca z placówkami leczniczymi w celu realizacji zadań i programów zdrowotnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych w zakresie terapii uzależnień i współuzależnień.
4. Prowadzenie działalności interwencyjno-edukacyjno-motywującej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:
 - prowadzenie rozmów motywacyjno informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin,
 - kierowanie na badania do biegłych i pokrywania kosztów sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym sporządzanie wniosków do sądu,
 - współpraca z kuratorami sądowymi.
5. Rozpowszechnianie informacji o dostępności usług terapeutycznych, rehabilitacyjnych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie edukacji w zakresie szkodliwości alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Wskaźniki:

1. Liczba osób korzystających z pomocy placówek leczniczych w zakresie terapii uzależnień i współuzależnień,
2. Liczba posiedzeń GKRPA,
3. Liczba przeprowadzonych rozmów motywacyjno -informacyjnych,
4. Liczba osób i rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjno - informacyjne,
5. Liczba osób skierowanych na badanie biegłych sądowych,
6. Liczba wydanych orzeczeń lekarskich,

7. Liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
8. Liczba i rodzaj podjętych działań informacyjnych.

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej oraz prawnej dla rodzin osób uzależnionych, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

ZADANIA:

1. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Realizacja programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową.
3. Realizacja programów dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej poprzez zapewnienie dostępności specjalistów przygotowanych do pracy z członkami rodzin z problemem przemocy (dorosłymi i dziećmi) oraz wdrażanie i finansowanie metod pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, mających na celu zwiększenie umiejętności i możliwości radzenia sobie z przemocą (programy, warsztaty itp.).
5. Wspieranie działań wobec rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji osób i rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia poprzez ścisłą współpracę z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, szkołami oraz z przedstawicielami innych instytucji zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.
6. Udzielanie pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez m.in. finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych, prowadzenie klubów dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz członków ich rodzin.
7. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród mieszkańców w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie poprzez m.in.:

- upowszechnienie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe, ogłoszenia w lokalnych mediach),
 - udział w ogólnopolskich kampaniach przeciw przemocy w rodzinie,
 - prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.
8. Prowadzenie badań i diagnoz na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
 9. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wskaźniki:

1. Liczba podjętych działań i zrealizowanych programów w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej dla ofiar i sprawców przemocy,
2. Liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy psychospołecznej i prawnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie,
3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”,
4. Liczba zajęć/programów/światlic socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych oraz liczba dzieci w nich uczestniczących,
5. Liczba i rodzaj podjętych działań informacyjnych,
6. Liczba i rodzaj rozdysponowanych materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
7. Liczba osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem objętych pomocą społeczną.

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w społeczności lokalnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych

zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

ZADANIA:

1. Finansowanie i wspieranie realizacji programów profilaktyki uzależnień (w tym uzależnień behawioralnych, w szczególności uzależnienia od Internetu) i przeciwdziałania przemocy (w tym cyberprzemocy) realizowanych w szkołach oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczych w formie zajęć informacyjno - edukacyjnych dla całej społeczności (uczniów, rodziców oraz kadry pedagogicznej), w tym: programów rekomendowanych, pogadanek, prelekcji, warsztatów, konkursów, spektakli i innych wydarzeń o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym.
2. Promowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, polegających na organizowaniu imprez i zajęć o charakterze kulturalnym, turystyczno – krajoznawczym, rekreacyjnym i sportowym, realizowanych przez różne podmioty: uczniowskie kluby sportowe, placówki oświatowe, parafie, organizacje i inne.
3. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, w tym wspieranie wolontariatu.
4. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych z dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych przemocą i agresją, w tym dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
5. Realizacja programów opiekuńczo-wychowawczych, w tym:
 - organizowanie i finansowanie zajęć dla dzieci, w tym: warsztatów profilaktycznych, konkursów, zawodów sportowych,
 - finansowanie wyżywienia dla dzieci,
 - organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczestniczących w programach mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
 - finansowanie wynagrodzeń dla opiekunów,
 - zakup sprzętów i materiałów niezbędnych do pracy z dziećmi.
6. Organizowanie i dofinansowanie form wypoczynku dla dzieci i młodzieży (m.in. kolonii, półkolonii, zimowisk, obozów) zapewniających realizację programów z elementami edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz agresji i przemocy.

7. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia oraz wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież poprzez:
 - rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych i świetlicach środowiskowych (w tym dożywianie dzieci),
 - rozwój oferty zajęć sportowych,
 - wspieranie i realizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych,
8. Prowadzenie w społeczności lokalnej działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz wspieranie działań promujących zdrowy, trzeźwy i wolny od przemocy styl życia poprzez organizację m.in.: akcji profilaktyczno-edukacyjnych, bezalkoholowych imprez miejskich, festynów rodzinnych, turniejów sportowych czy kampanii edukacyjnych.
9. Przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i profilaktycznych, w tym ulotek, broszur, plakatów, czasopism, nagród i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym.
10. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także profilaktyki FASD.
11. Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie poprzez współudział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych i profilaktycznych.
12. Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami.

Wskaźniki:

1. Liczba realizowanych programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych,
2. Liczba i rodzaj działań profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych i opiekuńczych,
3. Liczba uczniów biorących udział w programach/ zajęciach profilaktycznych,
4. Liczba dzieci biorących udział w zorganizowanym wypoczynku,
5. Liczba i rodzaj zajęć pozalekcyjnych,
6. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne, w tym na zajęcia sportowe,
7. Liczba imprez sportowo- rekreacyjnych oraz liczba uczestników,
8. Liczba i rodzaj działań informacyjno - edukacyjnych oraz liczba uczestników tych działań,
9. Liczba i rodzaj dystrybuowanych materiałów edukacyjnych i profilaktycznych,

10. Liczba i rodzaj działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, bezpieczeństwa ruchu drogowego i profilaktyki FASD oraz liczba odbiorców tych działań.
11. Liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych.

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemów narkomanii i przemocy w rodzinie.

ZADANIA:

1. Aktywna współpraca z Policją, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi oraz innymi instytucjami prowadzącymi działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
2. Współpraca, wspieranie i współfinansowanie działań organizacji pozarządowych i innych podmiotów fizycznych zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Wspieranie działalności ruchów samopomocowych i grup wsparcia działających w społeczności lokalnej.
4. Zabezpieczenie organizacyjno - finansowe warunków działalności Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Finansowanie i organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji, kursów specjalistycznych i innych form podnoszenia kwalifikacji dla pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc oraz z członkami ich rodzin, w tym z dziećmi i młodzieżą (m.in. dla nauczycieli, członków GKRPA, policjantów, pracowników socjalnych, kuratorów, realizatorów programów profilaktycznych oraz innych).

Wskaźniki:

1. Liczba podmiotów i organizacji współpracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz liczba i rodzaj podjętych wspólnie działań,
2. Liczba i rodzaj zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz wysokość środków przeznaczonych na realizację tych zadań,
3. Liczba osób objętych ww. działaniami,

4. Liczba i rodzaj działań grup samopomocowych,
5. Liczba członków Komisji biorących udział w posiedzeniach,
6. Liczba i rodzaj form szkoleniowych oraz liczba uczestników.

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych oraz przeciwdziałanie naruszeniom prawa w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych.

ZADANIA:

1. Monitorowanie problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy.
2. Opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
3. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Podejmowanie interwencji w związku z łamaniem przepisów prawa dotyczących obrotu napojami alkoholowymi oraz związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
5. Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleń, skierowanych do właścicieli placówek handlowych, prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków konkurencji i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

Wskaźniki:

1. Liczba wydanych postanowień Komisji dot. zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
2. Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
3. Liczba i rodzaj interwencji w związku z łamaniem przepisów prawa dotyczących obrotu napojami alkoholowymi,
4. Liczba i rodzaj podjętych działań edukacyjnych i szkoleń wobec sprzedawców napojów alkoholowych.

Finansowanie

Środki na realizację Programu pochodzić będą z budżetu gminy z przeznaczeniem na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowych kwot pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Reczu:

1. W budżecie gminy zapewnia się środki na finansowanie GKRPA
2. Członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji w wysokości 7 % od obowiązującego w danym roku najniższego wynagrodzenia brutto
3. Na wniosek Sekretarza Komisji lub z własnej inicjatywy Burmistrza Przewodnicząca GKRPA może przyznać raz w roku nagrodę za szczególne zaangażowanie w pracę komisji . Wysokość nagrody może wynosić nie więcej niż 20 % kwoty wynagrodzenia minimalnego brutto.
4. Podstawa do wypłaty wynagrodzenia udział członka komisji w posiedzeniu komisji potwierdzony podpisem na liście obecności
5. Wypłata wynagrodzenia następować będzie w terminie do 30 dnia każdego miesiąca
6. Członkom komisji przysługuje zwrot kosztów delegacji (diety, przejazdu, noclegi) na zasadach określonych dla pracowników z tytułu podróży służbowych na terenie kraju

Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 podlega monitoringowi.

Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. GKRPA przedłoży raport z monitoringu radzie gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport. Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności.

W celu oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane wskaźniki monitoringowe dotyczące każdego założonego celu szczegółowego.

W celu rzeczywistej oceny stopnia realizacji Programu przeprowadzona zostanie ewaluacja. Ewaluacja prowadzona będzie w oparciu o posiadane sprawozdania merytoryczne i finansowe, dotyczące realizacji zadań dofinansowanych z budżetu gminy, a także dane statystyczne, wskaźniki oraz trendy wieloletnie.

Działania w ramach monitoringu i ewaluacji dostarczą również informacji dotyczących ewentualnych potrzeb związanych z wprowadzeniem modyfikacji najważniejszych kierunków działań celem maksymalizacji zamierzonych efektów realizacji Programu.

